

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-40/20-J

Název	Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov
Sídlo	Jirsíkova 244, 393 01 Pelhřimov
E-mail	info@gyoa.cz
IČ	62 540 009
Identifikátor	600 008 436
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Aleš Petrák
Zřizovatel	Kraj Vysočina
Místo inspekční činnosti	Jirsíkova 244, Jirsíkova 875, Pelhřimov
Termín inspekční činnosti	17., 20., 22. a 23. 1. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání žáků a činnosti školy a sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov (dále škola) vykonává v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení činnost střední školy. Škola vznikla k 1. 7. 2014 sloučením dvou příspěvkových organizací Gymnázia Pelhřimov a Obchodní akademie Pelhřimov. Sídlí ve dvou budovách v blízké vzdálenosti.

Ke dni inspekční činnosti škola vzdělávala 222 žáků v oboru vzdělání 79-41-K/81 Gymnázium, 212 žáků v oboru vzdělání 79-41-K/41 Gymnázium, 82 žáků v oboru vzdělání 63-41-M/02 Obchodní akademie a 70 žáků v oboru vzdělání 78-42-M/02 Ekonomické lyceum. Počet žáků je stabilní.

Aktuálně škola eviduje 26 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jeden žák je vzdáván dle individuálního vzdělávacího plánu. Nejvyšší stupeň podpůrných opatření je tři.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry nastavené v důsledku sloučení dvou subjektů byly postupně realizovány. Podařilo se stabilizovat pedagogický sbor, nastavit funkční organizační strukturu a informační systém (mj. přímé propojení obou budov elektronickou komunikační technikou). Strategické cíle nyní směřují především ke zvýšení kvality výuky s cílem dosahování kvalitních vzdělávacích výsledků žáků. Od školního roku 2017/2018 je realizováno vzdělávání podle aktualizovaných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP). V gymnaziálním vzdělávání se jedná především o změnu systému volitelných předmětů. Na základě jejich výběru ve třetím ročníku začíná profilace žáků prohlubující se volbou tzv. větve (jazykové, společenskovední, přírodovědné, matematicko-ekonomické a všeobecné) ve čtvrtém ročníku, což cíleně podporuje připravenost žáků zejména pro další studium. Ve vzdělávacím oboru obchodní akademie byly ŠVP inovovány v souvislosti se změnou zaměření na podnikání a veřejnou správu a v oboru ekonomické lyceum na cizí jazyky nebo sociální činnost. Změny reagují zejména na současnou poptávku na trhu. K nastaveným změnám ve ŠVP byly učiněny další konkrétní kroky, podporující např. kvalitu jazykového vzdělávání (větší dělení žáků na skupiny při výuce jazyků, zvýšený počet učitelů cizích jazyků, rozšíření nabídky cizích jazyků o výuku španělštiny, zapojení do grantů z důvodu možnosti zahraničních stáží žáků i učitelů, aktivity podporující zdokonalování jazykových dovedností).

Strategické cíle vedou také k podpoře vzájemné spolupráce pedagogů, k čemuž směřují konkrétní kroky především v organizační struktuře (delegování kompetencí, rozšíření týmu školního poradenského pracoviště). K novým formám spolupráce pedagogů přispělo využití tandemové výuky v rámci šablon. První zkušenosti získali zatím jen někteří pedagogové, kteří je nyní dále rozšiřují v rámci partnerské spolupráce s jinými školami. Sdílení zkušeností a informací mezi pedagogy školy omezuje nízký počet učitelů zapojených do tandemové výuky a absence vzájemných hospitací.

K vyhodnocování úspěšnosti strategických záměrů využívá vedení školy dotazníkové šetření. Vyhodnocení žakovských dotazníků je základem pro motivační rozhovor vedení školy s pedagogy, součástí jsou také stanovená opatření (personální změny ve výuce, další vzdělávání učitelů). Vedení školy realizuje hospitace, jejichž závěry jsou ale většinou bez konkrétních opatření, což snižuje účinnost této zpětné vazby.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací obsah sledovaných hodin byl zpravidla vhodně strukturován, propojován s reálnými situacemi, stanovené cíle se však většinou zaměřovaly pouze na osvojování vědomostí. Organizační formy i využívané metody při probírání nového učiva, procvičování či opakování často postrádaly funkční pestrost a neposkytovaly žákům dostatečný prostor pro aktivní zapojení do výuky a rozvoj kritického myšlení. Hodiny byly vedeny převážně frontálně, s využitím výkladu, při kterém se ne vždy dařilo dostatečně aktivizovat žáky. Zařazováno bylo účelné využití mezipředmětových vztahů a reálných příkladů z praxe, což podporovalo zejména motivaci žáků. Nastavená pravidla byla dodržovaná a žáci prokazovali dobré sociální kompetence. Spolupracovali s vyučujícími, a pokud měli příležitost, i vzájemně mezi sebou. Vzájemná důvěra žáků a pedagogů podporovala většinou dotazování žáků. Učitelé kladli důraz na srozumitelné zadávání úkolů, jejichž plnění kontrolovali, často byla využita práce s chybou. Zhodnocení hodin, vzájemné hodnocení žáků či sebehodnocení, které by poskytovalo všem účastníkům užitečnou zpětnou vazbu, bylo zaznamenáno ojediněle.

Dostatečně aktivizováni byli žáci v některých odborných předmětech, ve kterých učitelé účelně využívali samostatné práce žáků, případně i jejich poznatků a zkušeností nabytých v praxi. Rovněž úspěšně rozvíjeli jejich postojové a hodnotové cíle či komunikativní kompetence. Také plnění zadaných úkolů žáky při práci s počítači nebo tablety bylo efektivní. Žáci pracovali samostatně, vyučující jim průběžně poskytovali přínosnou zpětnou vazbu.

Zejména v hodinách jazyků a společenskovedních předmětů byla zdařile podporována čtenářská gramotnost za pomoci pracovních listů. V některých situacích byla začleňována podpora kritického myšlení žáků, dařilo se zapojovat žáky do diskuse na dané téma. V některých hodinách byla zaznamenána skupinová práce, případně práce ve dvojicích. Docházelo k vhodnému začleňování pomůcek do výuky. Často se nedařilo žáky aktivizovat, bez konkrétního vyzvání převládala jejich pasivita. Ojediněle byla zaznamenána práce žáků s didaktickou technikou.

Aktivně zapojit žáky do výuky se většinou dařilo ve sledovaných hodinách cizích jazyků, často s využitím práce ve dvojici či ve skupině a vhodně zvolenými aktivitami. Zařazován byl poslech, žáci pracovali s didaktickou technikou. Důsledně byli vedeni ke komunikaci v cílovém jazyce v mluveném i písemném projevu. Využita byla práce s chybou.

Prostor pro aktivní učení žáků byl vytvářen také v hodinách přírodovědných předmětů a matematiky včetně prohlubování dovedností při řešení praktických úloh. Využívána byla samostatná práce, během které si žáci ověřovali získané poznatky a učitelé poskytovali často individuální pomoc žákům. Vyučující vybízeli žáky ke komunikaci při opakování a procvičování stanovených témat, kladli aktivizující otázky, které vedly žáky k samostatnému uvažování a formulování nových poznatků na základě již nabytých znalostí a zkušeností. Aktivně se ale zapojili většinou pouze jedinci, u ostatních převažoval pasivní přístup. Téměř ve všech vyučovacích hodinách učitelé společně se žáky využívali názorné pomůcky, poukazovali na vhodné příklady využití znalostí a dovedností v praxi, vhodně využívali mezipředmětové vazby. Vyučující vedli žáky k práci s chybou – žáci hledali příčiny chyby, většinou ji sami, případně s dopomocí vyučujícího odstraňovali.

Ve výuce byla rozdílně sledována realizace podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Často byly tyto okolnosti dány i skutečností, že doporučení školských poradenských zařízení se týkala zvláště písemných projevů. Žáci řešili převážně stejné úkoly. Diferenciace učiva s ohledem na rozdílnou úroveň znalostí a dovedností jednotlivých žáků nebyla zaznamenána ani v málopočetných skupinách. V malé míře bylo také sledováno uplatňování aktivní podpory žáků s rizikem školního neúspěchu.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací výsledky žáků jsou systematicky analyzovány vedením školy a projednávány pedagogickou radou a předmětovými komisemi. Opatření ke zlepšení jsou přijímána a vyhodnocována převážně vedením školy (např. změny v ŠVP, organizaci vzdělávání, personálním zajištěním výuky).

K ověřování úrovně dosažených znalostí a dovedností žáků škola využívá běžné způsoby ústního a písemného zkoušení. Funkční jsou i další způsoby hodnocení (hodnocení referátů, prezentací, seminárních prací, zpráv z odborné praxe apod.). Pravidelné jsou také prezentace žáků v rámci přírodovědných konferencí. Škola využívá účelně vlastní srovnávací testy a pro srovnání s jinými školami stejného typu také externí testování. Žáci dosahují dobrých výsledků v oblasti komunikace a řešení problémů. V oblasti porozumění textu a matematického a finančního myšlení pro praxi výsledky naznačují značné rozdíly mezi žáky i obory, s čímž však zatím vyučující dostatečně efektivně nepracují. Případné zhoršení prospěchu žáka škola řeší informováním zákonných zástupců (kompetence třídního učitele), nabídkou doučování, konzultací nebo možností opravných písemných prací. Efektivita těchto opatření závisí na zodpovědnosti každého žáka. Prospěch žáků se speciálními vzdělávacími potřebami je většinou srovnatelný s ostatními žáky.

Úspěšnost žáků v průběhu vzdělávání je významnou měrou ovlivňována vysokou úrovní studijních předpokladů a jejich motivací k dalšímu studiu zejména v oboru gymnázium. Výsledky vzdělávání žáků jsou dlouhodobě vyrovnané a velmi dobré, u žáků obchodní akademie mírně horší než u žáků gymnázia.

Rozhodující zpětnou vazbou je pravidelně prováděná analýza maturitních zkoušek, jejichž výsledky zpravidla odpovídají průběžným výsledkům vzdělávání žáků. Při ukončování vzdělávání vykazuje škola dlouhodobě většinou lepší výsledky, než jaký je průměr v daném oboru vzdělání v republice. Ve společné i profilové části maturitní zkoušky se daří prospívat téměř všem žákům. Ve školním roce 2018/2019 prospěli všichni žáci školy, s vyznamenáním 61 % žáků v gymnaziálním vzdělávání a 10 % v odborném. Toto zlepšení oproti předcházejícímu školnímu roku 2017/2018, kdy byla zaznamenána mírná neúspěšnost v matematice, dokládá účinnost školou přijímaných opatření (sjednocování kritérií hodnocení vyučujícími, personální změny).

Škola systematicky sleduje uplatnění absolventů školy na trhu práce, využívá při tom zejména osobního kontaktu s absolventy a kontakty se zaměstnavateli v regionu. Výrazná většina absolventů oboru gymnázium pokračuje ve studiu na vysokých školách (jejich počet se ve školním roce 2018/2019 zvýšil na 98 %).

Škola koriguje nevhodné chování žáků a daří se jí úspěšně řešit problémy spojené s vyšší omluvenou či neomluvenou absencí. Nedochozí k výrazným výkyvům, průměrná míra omluvené absence na jednoho žáka je vyrovnaná. Neomluvené hodiny se týkají zpravidla nízkého počtu žáků a v souvislosti s nimi je uplatňován snížený stupeň z chování (např. ve školním roce 2018/2019 4 žáci).

Škola žákům vytváří vhodné podmínky pro rozvoj žákovských kompetencí. Žáci se pravidelně účastní soutěží jak sportovních, tak vědomostních a dovednostních, ve kterých úspěšně reprezentují školu na regionální, republikové i mezinárodní úrovni. Žáci dosahují výborné výsledky, důležitý je i vysoký počet zapojených žáků. Na úspěších žáků v jednotlivých soutěžích se podílí mj. systematická práce pedagogů, široká nabídka volitelných předmětů, kroužků, školních a mimoškolních aktivit. Využívána je také laboratoř pro výuku přírodních věd (Badatelské centrum). Dosažené výsledky jsou analyzovány v rámci předmětových komisí.

Škola organizuje pro žáky četné akce, které prohlubují jejich teoretické znalosti nebo je motivují k rozvíjení odborných dovedností. Žáci se účastní v průběhu školního roku různých přednášek, návštěv vědeckých pracovišť, využívána je spolupráce s vysokými školami formou přednášek nebo stáží. Organizovány jsou zahraniční jazykově-poznávací zájezdy a další aktivity doplňující běžnou výuku a přispívající k naplnění stanovených vzdělávacích cílů. Osobnostní a sociální růst žáků se zaměřením na sociální činnost je podporován jejich dobrovolnickým zapojením do práce se seniory. Odborné praxe ve firmách včetně pracovní stáže vybraných žáků v zahraničí efektivně umožňují žákům poznávat reálné pracovní prostředí a poskytují pomoc při rozhodování o výběru budoucího povolání.

Změny v týmu školního poradenského pracoviště pozitivně ovlivnily funkčnost poradenství. Účinný systém předávání informací týkajících se podpory vzdělávacích potřeb žáků je dlouhodobě nastaven. Umožňuje včas reagovat na identifikované individuální potřeby žáků. Funkčnost systému je podpořena jeho pravidelným vyhodnocováním a následnou aktualizací.

Ve školním roce 2018/2019 došlo k několika případům šikany, kyberšikany a záškoláctví. Tyto skutečnosti byly vyhodnocovány a byla přijata opatření, jejichž účinnost je sledována. Školní poradenské pracoviště účelně spolupracovalo se zákonnými zástupci, Policií ČR a s Orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Situace je průběžně sledována. Rizikové jevy jsou sledovány také třídními učiteli, kteří pravidelně spolupracují se školním poradenským pracovištěm. V rámci prevence jsou realizovány preventivní programy a přednášky. Pozitivní sociální klima je podporováno realizací každoročních adaptačních kurzů.

Závěry

Vývoj školy

- Rekonstrukcí prostor v budově gymnázia vznikla školní aula, využívaná k výuce i k společenské činnosti.

Silné stránky

- Dlouhodobá a cílená práce s žáky v oblasti získávání požadovaných kompetencí a jejich systematická podpora a motivace k zapojování do různých soutěží, projektů, ve kterých dosahují kvalitní výsledky včetně republikové a mezinárodní úrovně.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nevyužívání metod a forem práce ve výuce vedoucích k aktivnímu zapojení žáků.
- Nedostatečná diferenciací učiva vzhledem ke vzdělávacím potřebám a schopnostem žáků.
- Absence závěrečného shrnutí a zhodnocení vyučovacích hodin nezajišťuje konkrétní zpětnou vazbu pro žáka o zvládnutí učiva, pedagogové nevedou žáky k vlastnímu nebo vzájemnému hodnocení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce více využívat metody a formy práce, které povedou k aktivizaci žáků, jejich efektivního zapojení do vzdělávacího procesu a k rozvoji požadovaných kompetencí.
- Více využívat diferenciací učiva vzhledem ke vzdělávacím potřebám a schopnostem žáků.
- Ve větší míře sledovat individuální pokrok žáka ve výuce a zapojovat žáky do reflexe vlastního pokroku nebo vzájemného hodnocení.

- V závěru hodin věnovat dostatečný prostor závěrečnému shrnutí a zhodnocení hodiny vzhledem k přínosu pro žáka.
- Podporovat sdílení zkušeností pedagogů vzájemnými hospitacemi.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dlouhodobé koncepční záměry rozvoje a řízení školy na období 2017-2021, září 2017, aktualizace září 2019
2. Potvrzení o výkonu činnosti ředitele na dobu neurčitou, ze dne 22. 5. 2018
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 7. 1. 2020
4. Školní řád, ze dne 31. 8. 2017
5. Plán DVPP a personálního rozvoje pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020, ze dne 17. 9. 2019
6. Plán práce a organizační řád na školní roky 2018/2019 a 2019/2020
7. Měsíční plány práce (úsek gymnázia), školní roky 2018/2019 a 2019/2020
8. Plán výchovného poradce, ze dne 29. 8. 2019
9. Preventivní program Gymnázium a Obchodní akademie Pelhřimov, září 2019
10. Dokumentace k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020
11. Zápisy z pedagogických rad, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
12. Záznamy o hospitacích, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
13. Třídní výkazy a třídní knihy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
14. Rozvrhy hodin jednotlivých tříd, školní rok 2019/2020
15. Zápisy předmětových komisí ve školním roce 2018/2019
16. Přehled kroužků a doučování, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
17. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2017/2018 a 2018/2019
18. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – podnikání a daně, 63-41-M/02, s platností od 1. 9. 2014
19. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – počítače, 63-41-M/02, s platností od 1. 9. 2014
20. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – ekonomické lyceum, 78-42-M/02, s platností od 1. 9. 2014
21. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – podnikání a veřejná správa, 63-41-M/02, s platností od 1. 9. 2017
22. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – multimédia, 63-41-M/02, s platností od 1. 9. 2017
23. Školní vzdělávací program OA Pelhřimov – ekonomické lyceum, 78-42-M/02, s platností od 1. 9. 2017
24. Školní vzdělávací program Gymnázium všeobecné, nižší stupeň, s platností od 1. 9. 2017
25. Školní vzdělávací program Čtyřleté všeobecné studium a osmileté všeobecné studium pro vyšší stupeň vzdělávání, s platností od 1. 9. 2017
26. Školní vzdělávací program Čtyřleté všeobecné studium a osmileté všeobecné studium pro vyšší stupeň vzdělávání, s platností od 1. 9. 2013
27. Krizový plán školy, bez data vyhotovení

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky zjištěné při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Ludmila Slánská, školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Ludmila Slánská v. r.

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Dagmar Formánková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

Mgr. Andrea Zadinová, školní inspektorka

Andrea Zadinová v. r.

V Jihlavě dne 14. 2. 2020

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Aleš Petrák, ředitel školy

Aleš Petrák v. r.

V Pelhřimově dne 5. 3. 2020